

Fried István tanulmánya az Irodalmi Szemlében

A költészet napja alkalmából ünnepélyes keretek között emlékeztek meg a Petőfi Irodalmi Múzeumban Márai Sándor munkásságáról.



Fried István tanulmánya az Irodalmi Szemlében

A költészet napja alkalmából ünnepélyes keretek között emlékeztek meg a Petőfi Irodalmi Múzeumban Márai Sándor munkásságáról. Fried István egyetemi tanár, Márai munkásságának kiváló ismerője az író polgártudatával, polgárillúziójával, polgármegjelenítésének nemegyszer vitatott kérdésével foglalkozott. A vita lényege, milyen mértékben irodalmi/művészeti fogantatású ez a képzet, s lehet-e csak Thomas Mann polgártörténetéből eredeztetni ezt a magatartásformát, vagy más összetevői is vannak annak a kérdéskörnek, mely úgy fogalmazódik meg, valóban hősies feladat-e polgárnak lenni, az írói vállalkozás avatja-e azzá, s van-e reális esélye, hogy a létezés vállalása feladattá váljék. Egy nap Márairól címmel közli a folyóirat az említett előadást.

A magyar irodalom szabadságképeit idézi emlékezetünkbe Cs. Nagy Ibolya A katár madár üzenete című esszéje, megerősítve, hogy „a történelmi időből felbukkan a nép, melynek demokrácia-felfogása, szabadságélménye századokkal előzte meg a korát, s lett miatta céltáblája a királynak, ahogy istenképe miatt pedig céltáblája lett a pápának”. Itt említjük meg Duba Gyula Emlék és regény című esszéjét is, melyben a szerző nemcsak a hatások logikáját követi, hanem regényeinek a „szövetét” is szemügyre veszi az ösztönök és a sors körvonalaival, valamint emberméretű megpróbáltatásaink fényében. Az avnak a csukák, az Aszály, valamint a Vajúdjó parasztilág líraiságát vizsgálja, szembesülve a világirodalmi irányzatok elvárásaival is. Grendel Lajos tanulmánya (Magyar líra és epika a XX. században címmel) békésebb „vizekre” csábít: Móricz Zsigmond hatalmas életművével ismertet meg bennünket, a kiterjedt forrásművek

megidézésével és a modern próza illusztris képviselőjeként. Következtetései egyértelműek: Móricz Zsigmond „legjobb műveivel, ha a nyugati és orosz realistákhoz képest megkésve is, világirodalmi rangot adott a magyar realista epikának.”

Szépíróink alkotásai közül Gál Sándor és Öllős Edit verseire, valamint Aich Péter szokatlan elbeszélés-kísérletére hívjuk fel a figyelmet. Köszönti a lap a 80 éves Géczi Lajost, s részletet közöl az ünnepelt tanár, helytörténész és néprajzgyűjtő közeljövőben megjelenő nagykaposi városmonográfiájából is. Olvashatjuk a folyóiratban Ivan ©trpka beszélgetését Valér Mikula professzorral a szlovák irodalom klasszikusai sorozat elképzeléseiről. A Tallózó rovatban Bodor Béla és Borbély Szilárd kritikáját találjuk, Tözsér Árpád: Faustus Prágában című verses drámájáról, mely az idei Ünnepi Könyvhét újdonságai közé tartozik. (zsolt)